

Oikeusapuohje 2026

Miten toimin, kun tarvitsen neuvoa työsuhteeseen tai tekijänoikeuksiin liittyvässä asiassa? Millaista tukea voin saada Temestä?

Ihan ensimmäiseksi sinun kannattaa olla yhteydessä liiton työehtoasiantuntijoihin. Mikäli työehtoasiantuntijan ohjeilla ratkaisua ei löydy, siirtyy asia Temen juristien ratkaistavaksi. Valtaosa ongelmista ja erimielisyyksistä ratkeaa, kun liiton juristi ottaa yhteyttä työnantajaan.

Teme saa vuosittain tuhansia yhteydenottoja työsuhde- ja tekijänoikeusasioissa. Viime vuosina Temen jäsenten työsuhdekiistoja on viety tuomioistuimiin ratkaistavaksi ja niistä 90 % on sovittu tai voitettu. Useimmat jutuista sovitaan jo ennen oikeuteen päätymistä.

Kannattaako työsuhde- tai tekijänoikeusasioita riitauttaa?

Jäsenen kannattaa ehdottomasti aina vaatia ja valvoa laillisia oikeuksiaan ja olla matalalla kynnyksellä yhteydessä Temeen ongelmatilanteissa.

Useimmissa tapauksissa neuvonta ja sovittelu riittävät ja solmut aukeavat, eikä oikeuteen tarvitse lähteä. Jos sopiminen ei riitä, ennen mahdollista oikeusprosessia harkitaan yhdessä huolella oikeustoimien järkevyyttä.

Mitä Temen oikeusapu sisältää?

Oikeusavulla tarkoitetaan liiton harkinnanvaraista taloudellista tukea oikeudenkäyntiä tai hallintomenettelyä varten.

Oikeusapua voidaan myöntää erimielisyyteen, joka on aiheutunut jäsenen työ- tai virkasuhteessa tai tekijänoikeuslaista johtuvaan kysymykseen. Oikeusapua voidaan myöntää harkinnanvaraisesti myös toimeksiantosuhdetta koskevaan erimielisyyteen.

Oikeusavun myöntämisen edellytykset

Oikeusapua voidaan myöntää jäsenelle, jos oikeusapua koskevan erimielisyyden oikeusperuste on syntynyt jäsenen jäsenyysaikana ja jäsen on ollut liiton jäsenenä 6 kuukautta ja maksanut jäsenmaksunsa. Jos erimielisyyden oikeusperuste ei ole syntynyt jäsenen jäsenyysaikana ja/tai jäsen on ollut liiton jäsenenä alle kuusi kuukautta, oikeusapu voidaan myöntää vain yleiseltä kannalta merkittävässä asioissa.

Oikeusavun myöntää Temen oikeusapuvaliokunta.

Liiton oikeusapu on toissijaista jäsenen saamiin vapaaehtoisin vakuutuksiin tai oikeusapulakiin 257/2002 perustuviin etuuksiin nähden.

Oikeusavun ehtona on jäsenen sitoutuminen noudattamaan näitä oikeusapuohjeen ehtoja

kirjallisesti.

Oikeusavun ehdot ja vastuut

Oikeusavun saamisen edellytyksenä on, että jäsen siirtää hänelle mahdollisesti tuomittavat oikeudenkäyntikulut liitolle ja on antanut suostumuksensa näissä ehdoissa mainittuihin oikeusavun palauttamisiin liitolle. Oikeusapuvaliokunta voi lisäksi asettaa oikeusavun maksamisen ehdoksi sen, että oikeudenkäynnin kohteena oleva jäsenen saatava tai muu etuus siirretään liitolle oikeudenkäynnin ajaksi. Mikäli saatava tai muu etuus on siirretty liitolle, suorittaa liitto oikeudenkäynnillä mahdollisesti voitettavat varat jäsenelle viivytyksettä lainvoimaisen tuomion jälkeen.

Mikäli vastapuoli on tuomiolla veloitettu suorittamaan oikeusavun saajalle rahallinen vahingonkorvaus, luontoissuoritus tai oikeudenkäyntikulujen korvaus, jaetaan ja tilitetään vastapuolelta peritty määrä pääomien suhteessa, kunnes kaikki tuomitut määrät on saatu katettua. Tämä on voimassa, ellei oikeusapuvaliokunta kohtuussyistä päättä, että perityt pääomat kohdistetaan ensin oikeusavun saajan hyväksi tuomittuun vahingonkorvaukseen tai luontoissuoritukseen.

Oikeusavun enimmäismäärä on 20 000 €/jäsen/asia. Temen jäsenten kannalta yleisempää merkitystä sisältävissä asioissa oikeusavun enimmäismäärää voidaan harkinnanvaraisesti nostaa. Yksinkertaisissa tai pienissä asioissa oikeusavun enimmäismäärä on 10 000 €/jäsen/asia.

Jäsenen omavastuu on 10% oikeusavun enimmäismäärästä. Mikäli oikeudenkäyntikulut ylittävät oikeusavun enimmäismäärän, jäsen vastaa ylimenevästä osuudesta. Harkinnanvaraisesti Teme voi ottaa omavastuun kustannettavakseen, esimerkiksi jos asialla on yleisempää merkitystä.

Oikeusapuvaliokunta päättää oikeusavun myöntämisestä ja määrää oikeusavun laadun ja laajuuden saatuaan tarpeelliset ja riittävät tiedot erimielisyydestä ja siihen liittyvistä tosiseikoista. Oikeusapu voi kattaa myös vastapuolelta tuomittavat oikeudenkäyntikulut, mutta se voidaan rajoittaa koskemaan vain jäsenen omia oikeudenkäyntikuluja tai tiettyjä toimenpiteitä.

Jäsen vastaa siitä, että oikeusapuvaliokunnalla on oikeat tiedot oikeusavun myöntämisen kannalta niistä merkityksellisistä seikoista, jotka ovat tai joiden on katsottava olevan jäsenen tiedossa.

Jäsen sitoutuu edistämään asiaa yhteistyössä Temen kanssa. Jäsen sitoutuu kaikilla mahdollisilla tavoilla myötävaikuttamaan asian asianmukaiseen ja totuudenmukaiseen selvittämiseen oikeudenkäynnin kaikissa vaiheissa. Jäsen sitoutuu esittämään kaikki asiaan liittyvät todisteet sekä todistamaan tarvittaessa tuomioistuimessa. Tämä tarkoittaa mm. tarpeellisten tietojen ja asiakirjojen toimittamista Temelle, esim. työttömyyskassalta, viranomaistahoilta sekä riita-asian vastapuolelta. Teme käsittelee henkilötietoja [tietosuojaselosteessa kuvatulla tavalla](#).

Teme nimeää asiamiehen, joka voi olla Temen ulkopuolinen. Jos jäsen haluaa vaihtaa asiamiestä, on hänen ilmoitettava asiasta oikeusapuvaliokunnalle. Oikeusapuvaliokunta voi sen jälkeen harkintansa mukaan päättää oikeusavun jatkamisesta tai päättymisestä. Jos oikeusapuvaliokunta päättää keskeyttää oikeusavun antamisen, voi oikeusapuvaliokunta samalla päättää, peritäänkö jo maksettu oikeusapu kokonaan tai osaksi takaisin.

Jäsen valtuuttaa Temen saamaan tiedon kaikesta riita-asiaan liittyvästä asiakirja-aineistosta ja kaikesta muusta materiaalista asiamieheltä. Tarkoitus henkilötietojen käsittelylle on riita-asiaa

Teme

Teatterin ja median ammattilaisten liitto
Trade Union for Theatre and Media Finland
John Stenbergin ranta 6, 00530 Helsinki
www.teme.fi

Elokuvan ja median ammattilaiset ry ELMMA -Luvastus- ja puku-suunnittelijat LP
Suomen tanssi- ja sirkustaiteilijat STST • Suomen teatteriohjaajat ja dramaturgit STOD
Suomen valo-, ääni- ja videosuunnittelijat SVÄV • Teatterialan Ammattilaiset TAM
Elokvakoneenhoitajien yhdistys EKH

koskevan toimeksiannon hoitaminen ja perusteena jäsenen ja asiamiehen välinen toimeksiantosopimus. Henkilötietoja käsitellään riita-asiaan liittyvän toimeksiannon hoitamiseksi.

Jäsen sitoutuu siihen, että ei itsenäisesti ilman Temen lupaa solmi sovintosopimusta kyseessä olevassa riita-asiaassa vastapuolen kanssa. Mikäli prosessi keskeytyy jäsenen yksipuolisella päätöksellä, myönnetty oikeusapu voidaan periä takaisin. Jäsen, jolle oikeusapu on myönnetty, ei saa tehdä oikeudenkäyntiin ja muutoksenhakuun liittyvissä asioissa sopimuksia vastapuolen tai siihen kuuluvien kanssa ilman Temen suostumusta. Määräysvalta kaikissa oikeudenkäyntiin liittyvissä asioissa on Temellä mukaan lukien oikeudenkäyntiin mahdollisesti liittyvä tiedottamien ja muu yleisöjulkisuus.

Mikäli jäsen ei noudata edellä mainittuja velvollisuuksiaan tai mikäli jäsenen todetaan rikkoneen oikeusavun ehtoja tai antaneen liitolle oikeusavun myöntämiseen vaikuttavia tietoja, jotka osoittautuvat oikeudenkäynnissä tai muutoin virheellisiksi, oikeusavun maksaminen voidaan keskeyttää ja oikeusapuvaliokunta voi peruuttaa oikeusavun ja päättää periä jo maksetun oikeusavun jäseneltä takaisin ja/tai kuitata maksettua oikeusapua jäsenelle oikeudenkäynnissä mahdollisesti tuomituista varoista, jos oikeudenkäynnin kohteena oleva saatava tai etuus on siirretty liitolle.

Oikeusapua ei myönnetä, jos riita-asia on jo vireillä yleisessä alioikeudessa, asia on epäselvä, jäsenen vaatimukset perustuvat suulliseen sopimukseen, jonka olemassaolon ja sisällön tueksi ei ole esitettävissä riittävää näyttöä tai vastapuoli on ilmeisen maksukyvytön.

Mikäli oikeudenkäynnin vastapuoli joutuu konkurssiin tai tulee maksukyvyttömäksi, voi oikeusapuvaliokunta päättää oikeusavun keskeyttämisestä tai asettaa oikeusavun jatkamiselle uusia ehtoja.

Jäsenelle ilmoitetaan viivytyksettä oikeusapuun liittyvistä päätöksistä.

Oikeusavun saajan sitoumus

Olen tutustunut Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto ry:n asettamiin oikeusavun myöntämisen ehtoihin, ja sitoudun noudattamaan niitä. Samalla siirrän minulle mahdollisesti tuomittavat oikeudenkäyntikulut Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto ry:lle.

_____, _____.____.20____

(allekirjoitus ja nimenselvennys)